

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.
A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:

Rózsater, Kardos-ház, 16. sz. alatt.

Ide intézendő a lap szellemi részét illető minden közlemény. Kéziratok a levelek vissza nem adatnak. Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve: Egész évre 10 frt. — Félévre 5 frt. — Negyedévre 2 frt 50 kr. — Egy óra 1 frt.

HIRDETÉSI DÍJ:

01-hasabos polttör egyenként bejutásért 5 kr. — Helyegjű minden hirdetésért külön 50 kr. — Nyitási 4 hasabos polttörért 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

Kutasi Imre könyvnyomdája, Főplacz, Sz. Nagy Károly-ház.

Ide küldendő a lap anyagi részét illető minden közlemény ugyanint az előfizetési pénzek, a kiadás körüli pauszok és a hirdetések.

Közel jár a hazaáruláshoz.

III.

(—.) Ez a lázadás nem más, mint az osztrák-magyar monarchia párbajrahívása, provokálása. A ki fellázad, az mindig azon hitben lázad fel, hogy el fog bántani ellenfelével. Ha a lázadás következtében a hely színén meg nem jelenünk és a keztyűt föl nem vesszük, az már maga gyávaság; hanem megjelenni, a keztyűt felvenni, amde meglátván az ellenség kezében a fegyvert, hát akkor meg elszaladni? — hát hogy a világ ily guny tárgyává tegyük magunkat: ilyesmit józan fejjel tanácsolni nem is lehet. És van-e olyan orosz propaganda a világon, mely a panszláv lázítóknak jobban kezére játszhatnék, mint az, a ki azt mondja az osztrák-magyar hadseregeknek: »Szaladj el!«

Azt mondani katonáinknak: Ti szabadsághősök ellen küzdötök! Véretek hullása gyalázat! A haza azt követeli, — vonuljatok vissza!

Lehet-e valami a világon, mely jobban kezére akarjon játszani az ellenségnek, mint az ilyen beszéd?

1859-ben az osztrákok vereségét kívántuk, mert Ausztria gyengülésébe fektetjük szabadságunk reményeit; ezt kívántuk Sadowa előtt is. Akkor hazafiság volt az ellenség kezére játszani, a minthogy orosz-magyar és orosz-magyar legiók alakultak is; amde ha ma azt mondaná valaki: alakuljon egy bosnyák-magyar legió? — Hát arról a valakiről méltán azt mondaná minden ember, hogy örült. — Ez a különbség van abban, mikor amaz ellenségnek szíven kezére játszott volna az egész nemzet, meg ebben, mikor az ellenségnek a magyar ellenzék pártoskodási dühösségből igyekszik kezére játszania!

Az ő pártoskodási dühe föltre tesz mindent, a mi szent, nem nézi, ki áll előtte, mi áll előtte és hogy mit akar, ezen pártoskodási dühben hazafias szívének sugallata elnémul és az a szív nem képes tudobogni azt a hazafiatlan hangot, mely most parlamentben, mint a sajtóban, egyaránt a haza ellen, az ellenség kezére dolgozik.

Nincs a világnak az a védő ügyésze, mely ellensúlyozni bírná ezt a vádat, és nincs a világnak oly részrehajlatlan nemzetközi bírósága, mely a bűnösségben el ne ítélje itt a magyar ellenzékét. Mert a hogy az istenségi fogalmán kívül mindennek meg van a maga határa, hát meg van az ellenzékieskedésnek is, és a ki az ő ellenzékieskedésében semmi határt nem akar ismerni, hanem vak szenvedélyének kielégítését többre becsüli, mint a haza ügyét: — az nem hazafi.

Különösen a szélsőbal, az ő elvszilárd-ságával akar dicsekedni. De hát kérdem: mindig hazafiság és elvszilárd-ság, még akkor is, ha végromlásra vezet az országot? Avagy mindig hazafiság az ellenzékieskedés, még akkor is, ha az ellenség kezére játszik. Oh inkább legyen valaki ingatag, de lelkiismeretes! Inkább legyen valaki mameluk, mint Coriolán!

Végre pedig, hogy még egyszer szóljak arról: mily nagy hibát követtünk hát el azzal az okkupációval, kérdem, ama helyzetben, mely az orosz-török háború után bekövetkezett: mit tevő lett volna az ellenzék? — Ha például a kormányon ül, és az a kérdés merül föl előtte; Mi történjék ezekkel a tartományokkal? — Hát mit tesz vala?

Hogy a török ott azokat a tartományokat, melyek a kereszténységet a mohamedánokkal egyenlősítik, saját vallási belviszonyainál fogva nem képes keresztül vinni, — azt maga is bevallotta. Ezeket a reformokat pedig egész Európa követelte, mert a szláv beavatkozás motívuma mindig ez volt. Hát miután a török ezt nem volt képes keresztül vinni s a magyar ellenzéknek a közt kellett volna választania, hogy: vagy a muszkára bizza, vagy magára vállalja, — melyiket választotta volna a kettő közül?

Erre valóban kíváncsiak vagyunk. Ed-dig csak azt tudjuk, hogy az ellenzék (pártoskodásból) nem helyesli az okkupációt, de hogy hasonló helyzetben mit tett volna ő? Azt még nem tudjuk. Pedig abból lehetne megítélni, hogy melyik politika hát a helyesebb politika. — Amde akar az lenne helyesebb, akar nem, az a kor-

mánynak legfeljebb is tévedését, de hazafiatlanságát nem involválja, míg az ellenzék mai eljárása a hazaáruláshoz közeledik.

Egyébiránt, ha kommentár kell, hát sajnos, de fentebbi állításaink bebizonyításához félremagyarázhatlan kommentárral járult Miletics és Ljubibratics. Az egyik pártolja a szélsőbal határozati javaslatát, a másik a szélsőbalhoz fordul kégyélyért. És ha a szélsőbal a nemezis ezen két kinyújtott kezét fel nem ismeri, ha a figyelmeztetésre megjelent ezen kísérteti jelektől meg nem döbben? — akkor ő nem magyar tebbé s lelkét régen eladta a pártoskodás ördögének; mert tudja meg a szélsőbal: hogy azon szolgálatoknak, melyeket az ellenségnek tett, nagyoknak kellett lenni, különben az az ellenség nem fordulna hozzá ily pokoli bizalommal.

Egy Ljubibratics, egy panszláv agitátor, egy orosz bérencz, ki mikor a szabadság szent igéjét forgatja nyelvén, hát ugyanazon nyelvével az orosz kancsu-kás kezét nyalja. Egy Ljubibratics, ki a magyar nemzet gyermekeit megnyuzatta és feldarabolhatta mint a kuttyákat, csakis oly hittel fordulhat a nemzet ezen szelbali töredékéhez, hogy t. i. ez a töredék meghasonlásban van a nemzettel, és kész a nemzet ellenségét védelmezni.

Mily nagy hanggal beszél a szabadságharczról ez a muszka zsoldos, ki épen az ellen a hatalom ellen lázít, mely a lázadóknak szabadságot adott s mely arra van hivatva, hogy e civilizálatlan, ja szolgaság jármában elbutult népet visszaadja az emberiségnek.

És tudnának-e vajjon ők szabadok és függetlenek lenni? Nem kerülnek-e rögtön egyik vagy másik szláv hatalomnak igájába, hogy aztán ellenünk használtassanak?

És ez az ember a magyar nemzet azon tagjaihoz fordult, kik őt arra feljogosították. Az az ellenség, mely ellen gyermekeink küzdenek, egész bizalommal fordul a magyar szélsőbalhoz s tartózkodás nélkül szólítja azt föl: hogy király ellen, kormány ellen, parlament ellen, szóval ara-

testvére, alkotmány ellen, a felkelők hűz csatlakozzék!

Igenis, mert e feltevésre a szélsőbal eljárása jogot adott. Ljubibratics nem örült, csak azt hiszi, hogy örültekkel van dolga.

Halált kiáltott volna Róma népe arra, ki ily feltevésekre adott volna jogot az ellenségnek. A tarpji szikláról taszította volna az örök kárhozatba!

És még ők mernek lámpást emlegetni annak a Tiszának, ki oly magasan áll felettük, mint Sion! A bűn követel itt magának elismerést!

Hintsetek hamut fejétekre! Szálljatok magatokba! Igyekeztek megszabadulni a pártoskodás azon daemonától, mely kezdi benneteket legyőzni a hazafit!

A föld alól felsíró ősök szellemét ismerjétek föl eme jelekben, melyeket maga a nemtő küldött, még mielőtt késő lenne. A sirokból kinyúló kezek árnya itt felettük: ne menjetek tovább!

Alkotmányos, parlamentáris országban mindig a többség az ur s tetszik most már a kisebbségnek ez a harc keleten avagy nem, az ellenséggel paktálnia nem szabad. A hazaárulás bűne ellen nem paizs a képviselői mandatum és a sajtószabadság: pedig az ellenség kezére játszani, mindig hazaárulás volt és az is marad!

Országgyűlés.

— A képviselőház. —

Budapest, febr. 28.

A képviselőház mai ülésén a közlekedési vitát folytatta a ház, s a szélsőbalról Szell György (táviratunkban tévesen volt Szell Kálmán) szintén 15 tagból álló bizottságot indítványozott a Tiszaszabalyos rendszernek megvizsgálására. Vuchetich István Horvátország közlekedési ügyeit ajánlotta a ház figyelmébe, Simonyi Iván szözlött a mosonvi Dunaág szabályozásáról. Dobránszky Péter az erdélyi vasúthalozat fejlesztésének szükségéről és a keleti csatlakozásról, s Szalay Imre Rohonczy indítványáról, melyet elfogadott. Ezután Baross Gábor szözlött a többség helyeslése közben Rohonczy indítványa ellen: tiltakozott az ellen, mintha a kormány pártjának legkisebb érdeke is lenne valamely visszalelés eltakarásában vagy védelmében, s

zat ki nem bérlettek, nem tudom. Kérlek hozzá nekem Párisból egy kalapot, vagy kettőt és még hasonló dolgokat, majdnem rongyokba vagyok. Kirton nem teszi kötelességet, de nem ő, hanem a felesége; szeretettel anyád."

E levél meglehetősen mutatá, mily eljárást követ Hartledon Mande férjhez menetele óta. Ugy találta, hogy egy hibát követett el. Férje csak oly közönyös volt most is előtte, mint azelőtt, sőt most még meg is vetette azért, hogy oly könnyen bement azon hálóba, melyet ő és anyja készített számára. Mind a mellett ő mégis győzött; ő egy pair neje lett, és ez, és a Hartledoni nagy kiterjedésű birtok, nem volt közönyös előtte. De hogy esztelenül cselekedett, midőn akaratját ily hamar kiténtette a nélkül, hogy férje iránt tekintettel lett volna, ezért talán még megbűnhődik.

Versaillesba, hová delután a Mande kívánatára kirándultak, oly találkozás történt, melyet a gróf minden árt elkerült volna.

Véletlenül igen sokan voltak Versaillesba, különösen sok idegen. Főképen ezért is ment Mande, mert tudta, hogy sok ösmerőssel fog találkozni.

A képtárba egy igen piczi szoba van — legalább a többihez képest — melyben majdnem kizárólag csak angol festmények vannak. A fiatal pár itt időzött a sokaság közepette, midőn a gróf hirtelen észre vette, hogy neje egy régi elveszett barátára talált. Hosszu és szíves volt az üdvözlés. A gróf meghallá a barátnevet — Kattle, és észbe juttott, hogy azon nő, ki a grófnak Cannesből az Anna házasságát jelzé, szinte e nevet viselte. Mindkét részről igen sokat csevegtek, hol voltak és hova mentek; és végre a következő szavakat hallá a gróf:

— Mily különös, hogy önökkel találkoztam! Önök és a Fiordok és az Ashtonok itt vannak és én egyikről sem gondoltam, hogy

A „Debreczeni Ellenőr“ tarczája.

Elster balgasága.

Angol regény.

Irta: Mrs. Wood Henry.

Fordította: T. M.-né.

MÁSODIK KÖTET.

V. FEJEZET.

A nő akaratot mutat.

(Folytatás.)

Alig talált szavakat Percival annyira meglepte őt Mande tudósítása. — Te irtál — te — azt irtad, hogy vegye ki azt a házat bérbe? — kérdé végre.

— Igen. De nehezen értesz meg valamit Percival.

— Azt hiszem önnek kötelessége lett volna előbb engem megkérdezni lady Mande, — válaszolt Percival fájdalmasan megsértve.

— Köszönet érte önnek, a két utóbbi hónapba nem voltam többé — lady Mande.

— Boesánatot kerek lady Hartledon.

— Ne játszd a haragost Percival. Csak téged kíméltek meg a fáradságtól.

— Mande, — válaszolt férje ismét kiderülve, — ez nem volt helyes. Eljünk úgy mint egymásnak megígértük, közös célunknak kell lenni, és nem szabad különböző utra térni. Miért nem közléd velem szándékod, és miért nem bíztad rám a lakás választást? Ez lett volna kötelességed.

— Mind nagyon szép Percival. De az igazat megvallva, én láttam, hogy te nem akarsz elmenni, és meg voltam győződve, hogy ha nekéd valamit szölkök ellenkezni fogsz, és

addig huztat halasztottad volna, míg az idey elmúlik. Mindenki Londonba van most.

A pinceszér behozta a forró chokoladét és ismét távozott. A gróf ur ablaknál állt. Neje hozzá lépett és kezét karjába csuszátta.

— Sajnálom ha megbántottalak Percival. Hiszen csekélység az egész.

— Nem ugy van Mande. De a jövőbe ne intézkedj te saját akaratodból hanem tudásd velem kívánságodat. Azt hiszem meg nem volt rá eset hogy kívánságodat ne teljesítettem volna.

— Te kedves jó ember! De hiában az már jellememben rejlik, hogy saját akaratom legyen és függetlenül cselekedjek. Ebben anyámhoz hasonlólok. Édes Percival ugyebár holnap vissza utazunk. Van valami rendezet a szolgákhoz? Én mama által elintézhetem.

— Nekem semmi mondani valóm sincs, az a te dolgod Mande és nem az enyém s megvallom ily dolgokhoz nem is értek. Engedd elolvasni anyád levelet.

Lady Hartledon már régen zsebébe dugá azt, és most azt felelte:

— Szeretném ha nem tennéd Percival, mert van benne valami, a mi csak egyedül nekem szól, és mama nem szereti ha leveleit mutogatják. Én fölolvastom neked a mit lehet. Akarsz ma nekem egy kevés pénzt adni?

— Mennyi kell? — kérdé a gróf összeszorított ajakkal.

— Sok igen sok. Én igen sokkal tartozom ruha és más apróságokért. És Percival szeretnek ma Versaillesba menni, ha nem lenne ellenedre, óhajtánám mégegyszer a szobákat megnézni.

— Nagyon jó.

Erre csészéjébe egy kevés chokoladot töltött s azt állva megitta aztán elhagyá a szobát, mialatt Percival igen lehangoló álmodozásokba merülve maradt vissza. Hogy lady

Hartledon és lady Mande két egymástól teljesen különböző egyéniség volt, azt már volt alkalma elégszer tapasztalni, az egyik tiszta önzetlen szeretet és gyermekes ragaszkodás a másik határozott, fejcs és ellenkedő; az egyik mindennek felett látszott őt szeretni, a másik alig tartá érdemesnek kevés szeretetet és valóságos közönyvet titkolni. Vigasztalja magát lord Hartledon, nem ő az első ki házassága után ily csalódásra ébred fel.

A grófné levele következőleg hangzott:

— Legkedvesebb Mande! En kibéreltem a házat, a melyet kívántál, és ezzel a postával ide rendelttem Hedgest és a többi cselede-séget. Nem celszerű nagy berendezéshez azt mondhatom neked, és te megcsalódd ha haza jössz és birtokodba veszed a mit meg tehetsz a mikor akarsz, Percival igen esztelen volt, hogy kiadta a házat a tavaszon, de azt régen tudjuk, és be kell vele így érni. Bármit tégy is soha se kérd tanácsát; mindig a magad utján haladj, az előtt sem volt sok akaratja, s nem szabad engedned, hogy most legyen, te pompásan benne ülsz a szerencsében, annyit adhatsz ki a mennyi tetszik, a társaságban uralkodol és férjed igen szelid ölebecskéd lesz.

Mande, ha o'y esztelen leszel megdorgállak. Azt látod, hogy iszonyu hibát követted el? Még mindig Eduárdra gondolsz? Egy gyermek talán irhatna ilyet, de nem te, mit tesz az. Bár szeretjük férjünket vagy nem, csak pénze és állása legyen? Menj Amiensbe és maradj Johannánál egy hétig, nézd meg helyzetét és akkor dörmögi a magadé felett, ostoba vagy.

Szeretem, hogy azt a házat kibéreltetek, én magam is, mihelyt a cselédség itt lesz, birtokomba veszem és várlak benneteket. Bab meggyógyult és ma megjön, természetesen feladja lakását, a mi igen csunya szük és kegyelmetlen és hol laktam volna én, ha e há-

végül az alább közölt határozati javaslatban...
Ezek után a Ródy közlekedési miniszter felelt mindazokra, mik a két napi vita folyamán a közlekedési budget ellen felhozottak. Jelezte a miniszter, hogy a Dunaszabályozásról közelebb jelentést fog a ház elé terjeszteni. Végül Rohonczy beszédére tért át, s hangsúlyozta, hogy a vizsgálatot mint miniszter első sorban ő volna hivatva megejteni ha alapos panaszok hoznának tudomására, de ilyeneket Rohonczy mindez ideig nem juttatott hozzá. Sem Rohonczy, sem Pázmány indítványát nem tartja elfogadhatónak.

Zsidó hecz.

IV.

(T.) Mert hát kérem, beszéljünk őszintén, elfogulatlanul, minden vallási gyűlöletől menten: Mit akarnának a zsidókkal?

Ujra korlátozni, megszorítani őket; újra kitagadni a társadalom és emberiség köréből...
Igen is! még egyszer mondjuk: hogy egy szerencsétlen vallás és vallási törvények áldozatai ők, kik csodálatos önmegakadással horrták eme meg az ősidőkben reájok rakott békákat, melyek akkoron óv intézkedések voltak, de később rablánczokká lettek, s ez a zsidó nemzet, csak hogy üldözött fáját fenn tartsa, önkényes önfeláldozással leve rabba, s csörteté keresztül e rablánczokat az ősidőtől a mai korig. Tört és szenvedett; sirt és jágatott mikor istenével beszelt, de mindig új erőt merítve türeéhez és szenvedéséhez.

Nem kápráztatta el szemét semmi. Világi hatalom, rang és fény tisztelet, hódolat s a dicsőítettség tőmjén füstje, — mind hatástalan volt reá nézve. Nekölözések közt összerakott kincsein és a könnyű áttérés árán mind azt amit látott, megvásárolhatta volna, de becesebb volt előtte a szenvedés, mint a hit tagadás. Hitének árán nem akart boldog lenni.

Pedig ha nem követelték volna tőle az áttérést, hanem üldözték volna vallási gyűlöletből, ha nem ápolták volna lelkeben a folytonos gyűlöletet az üldözők iránt, ha nem avaták volna a társadalom marttyrjává; ha nem szenvedés és megvetés közt fogyasztotta volna vörös hagymáját száraz kenyérével: hát oly szét szórt helyzetben régen a keresztényen társadalomba olvadt volna már, ez levén az ily szetszórt fajoknak természeti procezusa, amde a társadalom amely üldözte őt, amely kínzója vala: az tette piszkossá, csalóvá és nyomorult haszonlesővé; — a társadalom lelke rajta!

Parisban legyen. Én az igaz, csak tegnap érkeztem Turinban igen sokáig feküdtem. — Ashtonék! — ismételte Mande önkénytelentül. — Itt vannak? — itt a palotába? — És rögtön azon gondolat támadt benne, velök összejönni és diadalát mutatni, ő a kiválszobba szikrája az érzésnek támadt sziveben ferje iránt, az akkor volt midőn Annára gondolt; ő meg mindig feltékeny volt rá. — Igen itt; épen most láttam őket. Ők most Cannesből jönnek. Gondolja csak mily sok időt töltöttek ott! — Ön azt írta mamának, hogy miss Ashton Barauby báróval kel össze. — Msr. Kattle elnevette magát. Talán a grófné maga iratta ezt vele. — Igen edesem, de abban nagyon tévedtünk. A báró imádtá őt az bizonyos és csak miss Ashtonon fordult meg az egész. Hogy van fièvre beteg lábával? — Kösönöm, már teljesen felépült. Nem tarthatom tovább e tömeget. Valóban e perczen nagy „tömeg” volt a szobában, és ha bár Mande úgyesen kikerülte, a gróf nem követhette példáját. Nehány terjedelmes hölgy által akadályoztatott a kimenetben, és ezalatt még egyszer volt szerencséje mrs. Kattlel beszélni hallani. — Ki volt az? — kérde tőle egy hölgy. — Lady Kirton Mande — azaz csak volt. Most Hartledon grófné. Egy néhány hóval előbb a gróf meg „fátalabb” fíver volt, de bátyja a gróf saját jószágán a vízbe fullt és fivere öröklé címét és vagyonát. A grófné rögtön kiyetá utána hálóját, s a gróf bele is került. Ő folytonosan tudósított engem az ügy haladásáról. — A grófné igen szép. — Igen. Hartledon most kiszabadítá magát, neje

És mikor ez a faj az ő elzart ketrecében, belpoklos módjára mint utált emberi állat, lábrugasok közt és korbács utések alatt nyögve, vérig kopott körmökkel kaparta össze a filléreket, melyeket a társadalom elpredált; mikor külső mosolyal de belső elkeseredéssel főzte le a reá megvetően nező üldözőt, s földig hajolva annak uri göggye előtt, — később a pénz hatalmával maga alá tiporta; — hát ma, mikor már a királyok palotái nyílnak meg kincses ládái előtt? mig ma is utálattal tekint reá a buta dölgy, s ennyi kínzás, ennyi megpróbáltatás de a kitartás és csüggedhetetlenség erényének ily sikere után: még ma sem akarják megengedni neki hogy ember legyen!

Pedig hát csak ember akar lenni mint a többi. A társadalomban ezernyi szenvedések közt kiküzdött mai állására mutatva, mikor kezében tartja a kereskedelmet és a pénzt: emberi jogot követel és nem többet!

De hát nem akarják neki megadni ma sem Csajj tovább. Lopj tovább! Szevedj tovább! — Hejh pedig ha valamely népre alkalmazni lehet a költő e szavait: „megbűnhődte már e nép a multat s jövendőt? — erre lehet!

Vissza akarnák őt lökni ismét oda ahol volt, azt híven felöle, hogy a kit a börtönök és kintadok meg nem törtek; aki majd két ezer évig tudott szenvedni és tűrni, hogy az ma, mikor úgy szólva a világ pénzforgalma a kezében: hogy az ma adna meg magát ezen újabb méltatlanság következtében?

Soha! Nem az a faj ez! — Ez nem fogja magát megadni soha semminek! Ezt csak úgy lehet meghódítani, ha ő maga is úgy akarja. Ez elől nem lehet elzárni az uri paloták terméit, a család szentélyeit, a pézses szekrényeket és a társadalom templomait: mert kulesot talál hozzá, amde ha egyszer szabadon és nyíltan hozzá férhet, ha majd egyszer úgy tekinthet a társadalom kincseire mint amelyek őt is illetik, s a társadalmi családra, mint amelyhez ő is hozzá tartozik, — nem bánja többé!

Amig a keresztényben ellenségét látja addig ellene küzd, de ha majd egyszer barátok lesznek, akkor vele küzd.

Es bár jönné az idő mi előbb! sürűben, bár közelebből érintkezhetnek velük mielőbb! Bár megtanítanának mielőbb: hogy kell tűrni, szenvedni, kitartani, a cselért!

Hogy magát ennyire felküzdhesse, nem annyit tűrt, szenvedett koplalt, nekölözött, vértet és izzadott az a zsidó, mint a világ többi nemzetei, hanem tiszter, szászor, ezerszer annyit: és még is kevésnek tartják számára e szenvedést. Irigylük tőle az eredményt, két ezer éves rettető munka után!

Pedig ki érdemelte! — A helyett tehát hogy tovább üldöznetek, hát ha jó, böles és felebaráti dolgot akartok elkövetni: nyujtsatok neki mielőbb lehetőséget arra, hogy isten szabad ege alatt, egy vízen, kenyéren, egy nemzeti családnak gyermeke legyen ő is, mint mi vagyunk. Mert ha gazdag a zsidó és magyarrá leszen a zsidó, ha nem lesz többé zsidó nemzet csak zsidó vallás, akkor a vallás elfogja hányai az ő mérges tövi-

seit és leszen a gazdag zsidóból gazdag magyar, és a gazdag magyarok által lakott ország: gazdag magyarország!

A béke jelei.

Valamennyi újabb hír csak azon állításunkat igazolja, hogy erős túlzáson és részben a közönség félrevezetésén alapultak az utóbbi időben számyra bocsátott alarm-hírek. A helyzet jellege határozottan békés. Teljesen megbízható forrásból erősítik meg, hogy Szaburov, a berlini orosz nagykövet, Bismarck herceg előtt kormányának elnök sajnálkozását fejezte ki Skobelev fellépése fölött. Hozzátehetjük, hogy Berlinből ez ügyben nem tettek semmi lépést, kétségkívül nehogy ez által Skobelev jelentőségét emeljék, de bizonyára azért sem, mivel bizony számítottak arra és elvárták, hogy az orosz kormány maga, minden felszólítás nélkül, spontán módon desavouálni fogja Skobelevet, a mi meg is történt. De ez még nem minden. Ujabbán a szentpétervári sajtó csaknem egyhangulag a leghatározottabban Skobelev ellen fordult és ez bizonyára nem történt a kormány beleegyezése és jóváhagyása nélkül. Gacsinából különféle forrásból eredő tudósítások egyaránt azt jelentik, hogy a czár nagy mértékben fel van indulva Skobelev ellen. És így hitelt lehet adni azon állításnak is, hogy Skobelev ugyhadtestparancsnoksága alól, oly állás egyébiránt, melyet már geok-tepei győzelme előtt elfoglalt, valamint főhadsegédi állása alól is fel fog menteni. Az egyik tudósítás szerint maga Viaszmozski herceg, az orosz sajtó főnöke így nyilatkozott a „Golosz” és a „Herold” szerkesztői előtt, midőn őket felkérte, hogy Skobelev ellen írjanak.

Kapcsolatban mizuenden békés és megnyugtató symptomákkal, említést érdemel Mijatovics egy nyilatkozata is, melylyel a „New-York Herald” levelezőjét biztosította, hogy Szerbia perhorrescsálja a panszlavizmust, mert orosz ép oly kevéssé akar lenni, mint osztrák, hanem szerb akar maradni. A szerb miniszter tehát lényegesen ép úgy nyilatkozik a maga hazájáról, mint Vukalovics nyilatkozott Bulgáriáról.

Romániából jelentenek ujabb némi hadi vásárlásokat. Nem tudjuk, mennyi igaz e hírekből, de ha az utóbbi napok alarm-híreivel szemben Románia a maga exponált állásában óvatossági intézkedéseket szükségeseknek tart, azt sem csodálni, sem rozsz néven venni nem lehet, de nem lehet emek fontosságát sem tulajdonítani.

Színház.

Halma nyé asszony jutalmára tegnap Soupe „Fatinicz”-ja került színpadra ez idényben először.

Az igen szép számu közönség hosszan tartó tpsall fogadta a jutalmazottat, ki egy gyönyörű virágkoszorúval is megisztetett. A koszoru fehér selyem szalagjára e sorok voltak nyomtatva:

„Nem menj el, maradj itt. Majd meglátod, jobb lesz itt.”

Nagyon sajnáljuk, hogy ez már nem teljesülhet, azonban nem adjuk fel a reményt, hogy a kedves szép hangu ekekes nőm számára ismét tagja lesz színházunknak, melyben számára előismerés és szeretet termelt.

A tegnapi előadás a czimszerepet Krescányi Sarolta játszta, mint mindig, ugy most is kellemmel, s anyyi routiinnal, anyyi elegantiával, a mennyivel egy magyar operette ekekes nő sem rendelkezik. Ő és a jutalmazott arattak legtöbb tapsot.

A többi szereplők közül kiváltak még Csatár, Bérczy és Latábar.

Többnyire akkor becsülünk igazán valakit, ha már elvesztettük. Két hónap óta küzdött mindkettő kötelezőszerűleg, hogy elfeledjék egymást s azt is hitték talán, hogy sikerült, és most az első találkozásnál feltámadt a mult egész lázas szenvedélyével. Ösztönyszerűleg, muntegy alomba nyujtá a gróf kezét és Anna színt oly öntudatlanul fogadta azt el. Mily zavarral üdvözölte azt, nem tudta sem ő, sem Anna, de e tuláradó érzelme csak egy pillanatig tartott; aztán mindkettő magához tért és Ana visszavoná kezét, hogy távozzék.

— Isten áldása, Anna! — volt minden, mit Percival mondhatott; a bensőségteljes szavak elhaltak fájdalom alatt és csak kezét szorítá meg, midőn Anna a magát elvonta.

Midőn megfordult, neje szemével találkozott; ő bizonyosan figyelt reájok, mert arca igen kipirult volt. A gróf egyenesen a másik teremnek tartott, neje Annához lépett.

— Hogy érzi ön magát, miss Ashton? — kérde. — Igen örülök, hogy láthatom; mrs. Kattle mondá, hogy itt van. Ön beszelt ferjemmel?

Anna meghajtá magát. E találkozásnál nem jött zavarba. Méltóságátlan mondott egy pár udvarias szót s aztán kipirult arczal ment szüleikhez, kik karonfogva, egészen elmélyedtek egy festmény szemlélésében.

— Mennyire elszáradt! — mondá Mande, midőn ismét ferje karján csüggött.

— Ki? — Miss Ashton. Csodálkozom, hogy kezdet elfogadta, Percival, a helyett, hogy eldobja.

— Meg akarod-e ma még a trianont nézni? Igen késő van már.

— Igen. Azonban nem szükség oly boszszusnak lenned, nem az én hibám, hogy vele találkoztál.

Bérczy Ödön jutalmjátéka lesz soron a jövő heten.

A színrekerülő darabok ritka tapintatossággal vannak összeválogatva, hogy a közönség minden része megtalálja a kellő élvezetet.

Igy színrekerül: „A szerelmes levelek” vigjáték, „A mekkai pasa” operette és „Virág Marczia” egy felvonásos népszínmű. Ajánljuk a jutalmazandót a közönség pártfogásába.

Irodalom s művészet.

Liszt Ferencz. A budapesti Munkácsy-ünnepélyekhez” czimen magyar rapsódiát írt zongorára, mely már legközelebb meg fog jelenni Táborcsy és Parsch nevezeti zeneműkereskedése kiadásában.

A Szelháziak Rákosi J. új darabjának a népszínházban első előadás csütörtökre márczius 9-ére van kitűzve. A főszerepek Pálmái Ilka, Hegyi Aranka, Komáromi Máriska, Rákosi Szidi, Pártényiné, Horváth, Tihanyi, Solymsi kezeiben vannak.

Napi hírek.

A harczterem küzdő katonák részére újabban adományozott: Farkas Sándor örnagyne 50 drb sebkötőt, melyért halás köszönetet mondok. Gr. Bethlen Mikó Róza.

E Kovács Gyula kitünő vendégművészként, mint örömmel halljuk, a siker által buzdítottva s több oldalról érkezett felszólításnak engedve, előbb tervezett vendégjátékait meghosszabbítja s még ötször fog fellépni és pedig a következő sorrendben: Péntek, márczius 3-án: „Dózsa György, a pórhadak vezére”, eredeti történeti dráma 5 felvonásban; szombat, márcz. 4-én: „A lovo di árva”, dráma 5 felvonásban; vasárnap, márcz. 5-én: „Toldy Miklós”, Szigeti József eredeti történeti színműve 3 felvonásban; hétfő, márcz. 6-án: „A fény árnyai”, eredeti dráma 5 felvonásban; szerda, márcz. 7-én, a vendég bucsufelleptéül s jutalmjátékául: „Macbeth”, tragoedia 5 felvonásban. — Kovács Gyula valamennyi fellepte bérletfolyamban lesz, melylyel az igazgató a bérlok közönség iránti figyelmének nem kis jelet adja.

Gyászjelentés. Mely fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk szeretett egyetlen kedves leányom, illetőleg kedves feledhetetlen jó nőm és feledhetetlen kedves jó anyáknak és kedves jó nagyanyáknak, nemz. Polgár SZATHMÁRY ISTVÁNNE szül. Szabó Zsuzsanna asszonynak febr. hó 28-ik napján delelőtt 11 órakor, elete 57-ik évében egy heti súlyos szenvedés után történt gyászok kimúltát. — A megboldogultnak földi részei márczius hó 2-kán deután 2 órakor a miklós-utczai 1956. számú házikuntól, a ref nagytemplomban tartandó gyász istentisztelet után, a hatvan-utczai sírkertbe fognak örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat és ösmerőseinket tisztelettel meghívjuk. Debreczen, 1882. márczius 2-kán. A megboldogultnak édes anyja: Özv. Szabó Mihályné; ferje: Szathmáry István; gyermekei: József, nejevel Pongor Erzsébettel és gyermekeivel; István, nejevel Kovács Juliánnával és gyermekeivel; Mihály, nejevel Söss Juliánnával és gyermekeivel; Ferencz, nejevel Lőrinczi Erzsébettel és gyermekeivel; János, nejevel Hrabovszky Máriaival és gyermekeivel; Zsuzsanna, ferjével Balog Istvánnal és gyermekeivel.

Köszönetnyilvánítás. A „debreczeni könyvnyomdászok egylet”-nek Liszkay Gyula ur két drb dízkötésű könyvet volt szives adományozni, melyért fogadják az egytel nevében halás köszönetemet. László Imre könyvtárnok.

A gróf semmit sem szolt. Ajkait a fájdalom összeszorította és arczán lázas pir ömlött szét; neje nem akart e gyöngédtelenségért egy rozsz szót sem mondani. Anna és családja iránti viselte mindig lelke előtt állt, majd erősebben, majd gyöngébbé tűnt fel a keserű igazság; talán túlságba is vitte. Hisszen gyakran fordul elő oly embereknel, kik túlygöngédek. A legkeservesebb Percivalra nézve az volt, hogy a hiba jóva nem tehető.

A következő napon elhagyták Páris, és ha valami Londonba érkezésökkel örömet szerzett a grófnak, az bizonyosan a grófné távolléte volt. Ő akarátja ellen jött Londonban; nem akarta az idenyt ott tölteni, inkább szegyezerzetet a külföldön eltemetni, de azt sem óhajította, hogy neje, mint Hartledon grófné, egy bérelt kis házban mutassa be először.

Midőn saját házat berbe adá, nem sejté közeli nősülését. A mi a házat illeti, már az öreg grófné megírta leányának, hogy csalatkozni fog, de midőn Mande a valóságot: az alacsony bemenetet, a hitvány kinezést meglátta, félrehuzta száját. — S oly hirdetés után! — kiáltá fájdalomosan. Egyike volt az ama kis házaknak, melyek a green-parkkal szemben találhatók.

Hedges fogadta őket, az öreg grófné mentségét előadva. A grófné nem akar hivatalnol tolokodni! — Fiának, gróf Kirtonnak egy távirata, Irlandba hivta őt azelőtt való nap és a gróf arca felderült e hír hallására.

— Mi végett, Hedges? — kérde urnője. — Ok nélkül nem hivatja őt a gróf.

A távsürgönyben semmi sem állt, csak-hogy a legközelebbi vonattal utra keljen, minden magyarázat nélkül.

(Folyt. köv.)

Simonyi Er

irja a legnagyobb ság beállt, s minde hir, hogy a parlament alakja megszűnt el azt táviratozta grácznak, ki ez iratagsy Simonyi valatagsy aggasztó. orvosi ápolás végezzassék. Tegnapi melyek a válság b ujjabb tegnap d gr. Szapárytól. A Fiuméba hozatala Simonyi betegsége gyógykezelő orvosnál tovább nem bídelmet, de jót több virat következtében tan elhalasztott utvonattal indult.

Színház h b B á n f f y Győr halljuk, szíre kerhoz közelebb márigérte, hogy az elfejőn a földön” czimnap teljesen be nem

Munkácsy Munkácsra, a hovamöröse, köztük tölAladár miniszteri írt elkisérték Muzcius 5-ig marad ismét Budapestent napot fog itt töltekeresztfa nek két vázlatát termében. A vázla láthatók Budapest elutazásakor magánal hozzá kezdHaynald Lajos bíkácsyt és nejét, h látogatták meg. M igéretet, de neje csai kirándulásnak Munkácsy Krisztu Sedlmayer műrusrmayeről táviratott hogy csak Munkács válaszolhat a kép

A tudom Nagy örökséghez pok” értelése s nyos akadémia. B Szucsits Lajos, e zafi, mivel gyermekvanezer forint értintézetünkre hagy elhözve azonban elhunytnak özvegy

Jókai Mór falvi (Háromszék) nepi ülést tartott Jókaira vonatkozó üdvözöltek e szgytá

Szenzáci kelő fővárosi csal már régóta ellens mással, különösen ni. Erre kót a k gáltattott. K r i s z név egy sem hatá m é r ural, most dett meg. A fiatal gon ajándékozta n ral, bájjal, szóval denfelé. Elemér ki csak nemrég ily nem csodálhat ben, a két család szony daczára, Fele Krisztina és Elen megtrőrk az ével család nem akart első lépést. Így tő áu a fiatal pár, mindent magával hetett és így tett szöktetésről nem dolog feltűnést ke hogy eljárásuk a kibékült. Termész széles körében a csakhamar megtu pár különben má Bécsből érkezett dó szülőkkel, hog

Fekete hogy több angol alakalmaznak s cs eddig alkalmazot oly hasznavehető rópaik, ezeknél nem annyira hajk

Három er írják: Felső-Tur nagy tűz volt. A ben, s rövid idő Egy nő és egy fé és odaégték. A lá sok ló, tehát sz tositva voltak.

F-lásott logh Kati hőltest államügyész, két venszkyi vegyész órai munka után sir s megtalálták só fedelét kinyitot találtak, mely al tott állapotban va a testet és kivett

— **Simonyi Ernő** állapota, mint a „F—g” írja a legnagyobb aggodalomra adókat. A válság beállt, s minden órára várható a szomorú hír, hogy a parlamenti küzdőterek egyik kiváló alakja megszűnt élni. Tegnap előtt délután még azt táviratoztta gróf Szapary Géza Helfy Ignácznak, ki ez iránt hozzá kérdést intézett, hogy Simonyi valamivel jobban van, bár betegsége aggasztó. Intézkedtek, hogy gondosabb orvosi ápolás végett Abazsiából Fiuméba hozassék. Tegnap azonban már két távirat is jött, melyek a válság beállásáról szólnak. A legújabbat tegnap délelőtt a házban kapta Helfy gr. Szaparytól. A kormányzó értesíti, hogy a Fiuméba hozatalról le kellett mondani, mert Simonyi betegsége rosszabbra fordult. Az öt gyógykezelő orvos jelentése szerint nyolc óra után tovább nem bírja meg az élet-halál küzdelmet, de jót többé 23 órára se állhat. E távirat következtében Helfy Ignác jobb hír folytán elhalasztott utjára, a tegnap öt órai gyorsvonattal indult.

— **Színházi hírek.** „A gólyakirály” b. Bánffy György eredeti operetteje, mint halljuk, színre kerül nálunk is. A betanuláshoz közelebb már hozzá látnak. Szerző megígérte, hogy az első előadásra személyesen is lejön a fővárosból. — „Ördög a földön” című új operette már maholnap teljesen be lesz tanulva s előadható lesz.

— **Munkácsy** ma utazott el a fővárosból Munkácsra, a hova mintegy 25 barátja és ismerőse, köztük több hölgy, valamint Schierer Aladár miniszteri osztálytanácsos nejevel együtt elkísérték. Munkácsy öt napig tehát március 5-ig marad szülővárosában; 6-án már ismét Budapestre lesz és azután meg csak pár napot fog itt tölteni. Munkácsy „Krisztus a keresztfán” című legközelebbi képének két vázlatát állították ki a „Harmonia”-teremben. A vázlatok csak rövid ideig lesznek láthatók Budapesten, mert a művész azokat elutazásakor magával viszi Párisba, hol azonnal hozzá kezd a nagy képgyűjteményéhez. Haynald Lajos bibornok-érsek meghívta Munkácsyt és nejét, hogy székelyen K a l o c s á n látogassák meg. Munkácsy nem tett határozott ígéretet, de neje nagyon mellette van a kalocsai kirándulásnak. — **Trefort** miniszter, Munkácsy Krisztus-képének megvétele ügyében Sedlmayer műrúshoz intézett levelére Sedlmayerőt táviratot vett, melyben az kijelenti, hogy csak Munkácsyval való értekezése után válaszolhat a kép eladása ügyében.

— **A tudományos akadémián mint örökös.** Nagy örökséghez jut megint, — a „Főv. Lapok” értesülése szerint — a magyar tudományos akadémiá. Beszélk ugyanis, hogy pacseri Szucsits Lajos, e közelebb elhunyt derék hazafi, mivel gyermekei nincsenek, hetven-nyolcvanezer forint értékű vagyonát e tudományos intézetünkre hagyományozta. A jószág haszonélvezője azonban egyelőre minden esetre az elhunytak özvegye: Milassin Róza urnó lesz.

— **Jóka! Mór születése napján** az illyefalvi (Háromszék) ifjúsági önképző kör ünnepi ülést tartott, melynek tárgyai kizárólag Jókaira vonatkoztak. Az ünnepeltet táviratilag üdvözölték s egyuttal díszelőknök választották.

— **Szenzáció! leányözöklötés.** Két előkelő fővárosi család, melynek tagjai azonban már régóta ellenség s viszonyban élnek egymással, különös módon volt kénytelen kibékülni. Erre okot a következő kis történet szolgáltatott. **Krisztina** a kisasszony (hiszen a név ugy sem határoz), ha úgy tetszik **Elemér** urral, most a farsang zajában ismerkedett meg. A fiatal hölgyet a természet gazdagon ajándékozta meg szellemmel, kedves modorral, bájjal, szóval Krisztinát bálványozták mindenfelé. Elemér kedves szeretetreméltó ifjú, ki csak nemrég tért vissza külföldi utjáról s így nem csodálható, ha a fiatal pár keblében, a két család között fennálló feszült viszony dacára, felebreedt a kölcsönös rokonszenv. Krisztina és Elemér mindent elkövettek, hogy megtörjék az évek óta tartó haragot, de egyik család sem akarta a kibékülésre megtenni az első lépést. Így történt azután, hogy e hó 26-án a fiatal pár eltűnt. Krisztina kisasszony mindent magával vitt, a mit sajátjának nevezhetett és így tett Elemér is. A rendőrséget a szöktetésről nem lehetett értesíteni, nehogy a dolog feltűnést keltsen és így a két család, hogy eljárásuk annál eredményesebb legyen, kibékült. Természetes, hogy ez az ismerős szíves körében általános feltűnést keltett s csakhamar megtudták ennek okát is. A fiatal pár különben már adott hírt magáról. Egy Bécsből érkezett táviratban, tudatták az aggodó szülőkkel, hogy férj és feleség lettek.

— **Fekete matrók** Londontól írkák, hogy több angol hajón szerencsén matrókat alkalmaznak s csakis a tiszték európaiak. Az eddig alkalmazott szerencsén matrók ép oly hasznavehetőnek bizonyultak, mint az európaiak, ezeknél azonban tanteremtőbbek és nem annyira hajlandók a szökésre.

— **Három ember tűzhála.** Ipolyásgról írkák: Felső-Turon (Hontmegyében) e héten nagy tűz volt. A tűz este keletkezett nagy szélben, s rövid idő alatt egész sor ház égett le. Egy nő és egy férfi már nem menekülhettek és odaégték. A lángok martaléka lett 400 juh, sok ló, tehén stb. A házak nagyobbrészt biztosítva voltak.

— **F. Iásott hulla.** Bécsben tegnap a Balogh Kati holttestét a hatóságok képviselői, az államügyész, két törvényszéki orvos és a törvényszéki vegyszer jelenlétében kiásták. Egy órai munka után ki volt nyitva a nagy közös sír s megtalálták a koporót. Midőn a koporsó fedelet kinyitották, nagy tömeg hullavizet találtak, mely alatt a test meglehetősen fentartott állapotban volt. Hoffman tanár felnyitotta a testet és kivette belőle a tüdőt és máját,

mely meg fog vizsgáltatni, van-e benne a kéksavanyúnak nyoma. A gyomort többé nem találták meg.

— **Ravasz szerelmes pár.** Nashvilleből a következő érdekes történetet írkák: Egy fiatal hölgy múlt évi augusztusban egy fürdőhelyen megismerkedett egy louisvillei fiatal emberrel. Mindketten szerelmesek lettek egymásba, de a leány atya a leghatározottabban kijelentette, hogy nem fogadja el vejéül a louisvillei fiatal embert. A szerelmesek látszólag belenyugodtak a megmásíthatlan sorsba — s az apa azt hitte, hogy leánya már rég elfeledte volt szeretőjét. Nemrég azonban, midőn valami ügyben távozni akart a háztól, leánya felkérte, adjon át egy levelet a pap házában, mely kérest a mit sem sejtő apa készségesen teljesített. A leveletben felszólított a pap, jöjjen el rögtön az átadó házába egy esketés végrehajtására. Minthogy maga az apa adta át a levelet, ez nem ébresztett gyanút a papban. Elment tehát a jól ismert házába s egyik félreeső szobában, hol az ara barátjai és barátinói már össze voltak gyűlve, hajtottá végre az esketést, míg az anya az agószról mit sem tudva, a felső emeleten kényelmesen hímálozott hűntaszkében. Az esketés után a meghívott vendégek a legnagyobb csendben távoztak a házból s a fiatal házaspár elment az indóházhoz, a nászutra indulandó.

Időjárás február 28.
Európában: A depressio (749—850) Magyarországon van és kiterjed a continens nagy részére (753—756). Az idő többnyire borult, meleg dényugati szelekkel, részben csapadékos.

Hazánkban: Többnyire dényugati mérsékelt szelek mellett a hőmérséklet keleten nőtt, nyugaton fogyott. A légnyomás jóval alább szállt. Általában az idő meleg borult, esős, helyenként nagymennyiségű csapadékkal.

A kilátás jövő időre hazánkban: Többnyire borult idő várható továbbra is csapadékkal. — Helyi derülések nyugaton lehetnek.

CSARNOK.
Csevegés.
Teleki Sándortól.

Bocsánatot kérek, hogy ismét magamról beszélek és hogy nagy nevek mellé bigyesztem saját kicsi nevemet, de azt hiszem, örömebb olvassa olvasóm a Munkácsy, Hugo Viktor, az öreg meg a fiatal Dumas neveit, mintha Békesi Károlyról, a kolozsvári „Kelet” főszerkesztőjéről írnék, ki engemet olyan irtalmatlan kegyetlenséggel becses lapjában agyon hallgatott.

Az öreg Dumas így tanított: Bár mit irsz, indulj ki magadból, ird le érzelmedet, karold át a természetet, saját szemeddel nézd a tárgyat s nem másik szemvégnél, az a mi megfog, meghat, megdöbent, a mire elbambulsz, azt lefogod tudni írni, ha egyszerűen, szöke-resés nélkül, s ját magadból merítve fested, — hidd el, a gondolatnak nincsen nagyobb ellensége a frázisnál.

Nagymesterem volt nekem az öreg Dumas.

Furcsán van ez az én kopasz fejem alkotva, hallásom semmi, látásom rendkívüli. Tölem egy oktávával lentebb vagy felettebb kezdek, én ugyan észre nem veszem.

Sokat gondolkodtam Gautier Theophile mondata felett: A zene a legkellemetlenebb és a legdrágább láрма, hatvanegy éves vagyok, nem tudtam felette határozni, meg várok és gondolkodom, nem jó hirtelenkedni.

Látásom ellenben olyan, hogy még a Csernátönyével sem cserélném el.

Sok képi barátom volt s nem tartottam Karr Alfonzzal, ki azt mondja: Jobban szerettem a festőket mint a képeket, s jobban a zenét mint a zeneszereket.

En egyaránt szerettem őket műveikkel együtt; Lisztnek nincsen nagyobb bálulója s tisztelője nálammal, de nem az én hibám, ha nem érthetem meg, Hegel sem értemet s a ki olvasóim közül érti, emelje fel a kezit.

Apropos Liszt... a nagy Maestro kegyeskedett tegnapelőtt magához hini ebédre. Istennem: mennyit tudunk mi egymásnak mondani, dicsősége fenyőpontján én mint árnyék követtem, én tiszteltem, bálulom, ő megtartott szeretetében.

— Tudod akkor?
— Hogy ne tudnám, igen, akkor.

És elmondunk egymásnak olyan dolgokat, melyeket soha egyikünk sem fog elfelejteni: s beszélünk sok mulat, egy kevés jelent, s néha egy kis jövőt is.

— Az éjjel szokásom ellenére egy kissé dühös voltam, Beóthy Alézival nyajaskodtam, roppant mulatságos ember, aztán gyönyörűen tudja csinálni, s én bizony minden igaz ok nélkül berugtam.

— Erre mondd nekem egy adomát: Weimarban beszélk, hogy az öreg Góthe születése napját egy nappal előbbre tévesztete, üdvözölő látogatókra számított, felrakott az asztalra bort, pálinkát, a látogatók nem jöttek, az öreg ur türelmetlenkedett s egyik poharat a másik után ürítette, egy óra felé Ekermann jött hozzá.

— Góthe szemrehányólag mondja:
— Edes Ekermann, milyen későn jön.
— Kegyelmes uram! Ilyenkor szoktam excellenciánál tiszteletet tenni.
— Igen, de ma születés napja van.
— Holnap kegyelmes uram!
— Holnap? tehát én ma ok nélkül részegedtem le.

Pénz a legkevessebb emigrans axioma; — könyvtár, olvasótermetek, muzeumokat, képtárakat látogatni a legolcsóbb mulatság, pallérozza a lelket s nemesíti a szívet mint a kirakatok figyelmes tanulmányozása; erkölcsi oldala mellett, ezen intézeteknek az az előnyök, hogy télen fűtve vannak, s egy-egy nagy mester remek művét bámulva olyan kényelmesen átmelegszik az ember, s a teremőr nem néz szemrehányólag az emberre, mert hát nincsen mit fogyasztani. Ez is nagy előny a kávéházak fölött.

A ki ivott, az inni fog, francia példaszó, a ki egy ócska cipőt kihorgászott a folyamból, abból halász, a ki fazékonyasággal járja a képtárakat, abból okvetlenül műtész lesz.

En is anyiszor melegen a Louverebbe, Luxembourgba, a British muzeumba, hogy a festészet szenvedélyemmé vált, összeolvastam tolnábaranyát; Panizzi a british muzeum igazgatója jó emberem volt, boglya száma rakata előmbé az esztetikát, és én összeolvastam mindent a mi Vasarított kezdve, mai napig papiroson szárad, s a mit Guttenberg találománya megörökített.

Bach, Schmerling et comp. uraimék jó indulatjuktól olyan bolygó zsidó életet peregrináltam, sok, sok esztendőn keresztül: nagy szenvedelyem még is a nagy emberekkel érintkezni, magamat érzem nőni nagyságok ernyékában.

Elmentem Rubenshez, Van Dickhoz, Rembrandthoz, az Ostadokhoz, Ruysdal Potterhez Belgiumban és Németalföldre.

Felkerestem St. Campegnet, Korraint, Delacroix-t, Delaroche, Courbet s isten tudja hányan Franciaországban.

Tíz évig laktam Italiában, a Brerat, az Uffizit, a Galleria Pittit, a nápolyi muzeum, a turini képtárt, Velence, minden templomát és muzeumát könyv nélkül tudom, Sirában egy évig laktam, ismertem Orcagnat, és Giottótól kezdve Morellit és Gaizzig mindketten jó ismerőseim, Riberát láttam buskomolyan, — Benvenuto Cellinit verekedve, Salvator Rosát bekapva, Enterio Pagliano, Gerolmo Indunoval együtt szolgáltam Garibaldi alatt, ott volt Fűr Pista is, de ő nem festett. Elmentem Szevilába, Murillohoz, Valasqueshez, láttam Alonzo Canot és ismertem Goyát.

Az újabb francia műtészeket, Viardot, Maxime de Camp, Paul de Saint Viktor, Charles Blancot, tudom, mintha én irtam volna tárczaikkban.

Mikor Campananak világra szóló muzeumát a jó szívt, egyenes jellemű Antonelli bibornok elkoboztatta s őt száműzték, eljött Nápolyba, megismerkedtem vele az öreg Dumasnál, a gyűjtes ördöge benne lakozott, nem volt pénze, úgy mint nekem, együtt jártunk az óvszerre, a Bic-a-Brac bodekba, az antikváriusokhoz s vadászunk képekre, etruszk vázakra, velencei üvegekre; és Campana marquis beszélt és magyarul az én tőböt tanultam tőle egy pár hónap alatt mintha egy pár tuczat német esztetikust bemagoltam volna.

De már most hova lyukadunk ki?
Munkácsyba.

Megismerkedtem az emberrel: s láttam képét. Az ember egész ember: — képe egy reveláció, otthon hagytam magamból a magyart s elmentem bírálni.

Bementem a terebbe, láttam a képet és megdöbentem.

Es eljöttem azon büszke öntudattal, hogy a világ két legnagyobb művésze, Liszt és Munkácsy: magyar!

Helyet a dicsőségek!

Közzgazdaság.
Köbányai sertésüzlet
A sertéskereskedelmi csarnok távirati jelentése.
Budapest Köbánya, febr. 28.

— Az üzlet változatlan. Magyar öreg nehez 61—62, fiatal nehez 63—64 kr., közép 63—62, válogatott nehez 60—61 közép 60—62, könnyű 62—61. Romániai bakonyi közép 60—61—átmeneti, könnyű 59—60 átmeneti. Eredeti nehez 53—53 kr., átmeneti, könnyű 53 átmeneti. — Szerbiai nehez 60—átmeneti, közép 59—60 kr. átmeneti. Az árak páronként 45 kilo és 4 százelek levonással kilogrammonként értendők. Romániai és szerbiai sertésnek, melyek mint átmenetiek adták el, a vevőnek páronként 4 arany frt vám fejében térítették meg.

Piaci árak febr. 28 án:

1 hektoliter buza	8.70—9.36
” kétszeres	6.66—6.32
” rozs	5.54—6.18
” árpa	3.54—4.40
” zab	2.77—3.25
” tengeri	4.88—5.54
” köles	4.72—5.38
1 zsák köleskása	9.76
1 zsák burgonya	1.60
100 kgr. szalonna	64 65 66.
100 ” háj	64 65 66.

A budapesti terménycsarnok távsürgönye.
— Budapest febr. 28. —

A gabonátörsdén lanya irányzat uralkodott. A malmok tartózkodólag viselkedtek s mivel kész buzát különben is gyéren kinalták, vontatott üzlet mellett a forgalom figyelemreméltó terjedelmet nem öltött.

Legmagasabb ár volt 78 k. tiszavidéki buzáért 12.70 frt, legkisebb ár pedig 70.4 k. dunavidéki buzáért 11.50 frt.

Hivatalosan jegyzetelt:
S z o k v á n y b u z a t a v a s z r a 12.06—12.08.
S z o k v á n y b u z a ő s z r e 10.93—10.96.
B á n s á g i t e n g e r i 1882. május júniusra 7.32—7.34.
S z o k v á n y t a v a s z r a 8.08—8.10.

— **Husarak** megállapítva s bejelntve 1882. márt. 1-től 8-ig következők: **44 kr** Magyar Gábornál dedó-utca 125. sz. alatt. **46 kr.** Rác Györgyvel cegléd-utca 2599., csapó 10., rózsater 6. sz. a s végre Magyar Gábornál cegléd-utca 55. sz. a. Minden többi bejelentett mészárszékben pedig **48 kr.** Debreczen, 1882. febr. 28-án. Debreczen város kapitányi hivatala.

Legujabb.
A „Debreczeni Ellenőr” eredeti táviratai.
(A Magyar távirati iroda eredeti sürgönyei.)

Budapest, márcz. 1. (Érk. d. u. 2 6.) A képviselőház mai ülésén elfogadta Vizsolyi indítványát, hogy az ülések delután 3 óráig meghosszabbítsanak. Aztán beadattak a szavazatok a véderő bizottság egy, a qualificatio bizottság 2 tagjára.

Bécs, márcz. 1. (Érk. d. u. 2 6.) Február 27-én Kokorinától delre csapataink a felkelőktől megszallott házakat elfoglalták. Veszteségünk egy halott, két sebesült. A szerajevói főparancsnokság jelenti, hogy a lakosság oda hagyta Zagerjét A felkelőktől kifosztott helységekben nagy az inség.

Gravoza, márcz. 1. (Érk. d. u. 2 6.) Hirlík, hogy dellszlv bizottság pénz adott a montenegrói kormányának a hercegovinai menekült családok eltartására. Valószínűleg e czéla monarchiánktól is fog Montenegro valamit követelni.

Sz.-Petervár, márcz! 1. (Érk. d. u. 2 6.) A Trigonja perben tíz vádlott, köztük egy nő halálra ítéltetett, a többiek börtönre és kény szermunkára.

Bécs, márcz. 1. A „Pol. Corr.” Berlinből kelt sugalmazott értesülése szerint, míg a S z k o b e l e v beszédei rendkívüli benyomást tettek a német közönségre, addig a magasabb politikai körökben csak bálulni tudnak a fölött, hogyan lehetett oly nagy dolgot csinálni egyszerű henczerekből. A hunnok szerepének eljászásához Muszkaországnak hadi-készületeket kellene tennie, melyek észrevehetőek volnának, melyekből azonban mit sem láthatni jelenleg. Közvetlen veszélyről tehát szó sem lehet, s azért kicsinylik az illetékes politikai személyek ezt az ügyet. S z k o b e l e v nemsokára el lesz felejtve: gondolkozó férfiak azonban nem felejtik el őt egészen habár agyidőre tisztis nyugalomba rötözik is. Azon aggodalmat nem lehet többé elodázni, hogy a legnagyobb birodalom óriási teste chronicus felozlásnak indult. A reformáló absolutismus Oroszország ujja születését nem hozhatja létre, más utak pedig nehezen találhatók, s az illetékes körökben legyőzhetlen ellenállásra találnának. Most egyelőre meg kell elégednünk azon tényvel, hogy a császár és külügyi tanácsadói komolyan igyekeznek minden Európában fölmerülő eseményre nézve a berlini és bécsi cabinetekkel egyetértően jární el.

Konstantinápoly, márcz. 1 A „Pol. Corr.” jelenti, hogy a viszony a porta és Aleko pasa közt a legutóbbi napokban még feszültebbé vált. Az elintézetlen viszályokhoz újabb összeütközések járultak. Többi közt Aleko pasa az alkotmány értelmében, a szultánt illető megkegyelmezési jogeltörését követeli. E szerint a halálra ítélt megkegyelmezése ezental csupán a főkormányzót illetné. A portán nagy az elkeseredettség Aleko pasa iránt.

Felelős szerkesztő: Vértési Arnold.
Főmunkatárs: Karczag Vilmos.
Kiadó: Kutasi Imre.

KIADÓ LAKÁSOK.
Széchenyi-utca 1769. számú Lobmayer-féle házban, egy nagy utcái és egy kisebb udvari lakás 1882. pünkösdtől fogva kiadó.
Bővebb értesítést adnak:
Kunz József és Társa
üzletében.

MATTONI-féle
BUDAI KIRÁLY
KESERŐFORRÁSOK
Deák Ferencz-forrás. Hunyady Mátyás-forrás, Szt. István-forrás, Gróf Széchenyi István-forrás
Mattoni és Wille, Budapest.
Kapható minden gyógyszerárban és ásványvíz-kereskedésben.

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései febr. 28.

B fizetés	Értékpapírok		Utolsó árkelet		Befizetés	Értékpapírok		Utolsó árkelet		Befizetés	Értékpapírok		Utolsó árkelet	
	pénz	árú	pénz	árú		pénz	árú	pénz	árú		pénz	árú		
Államadósságok.														
	Magyar vasúti kölc. 120 frt	130.25	130.75	500	Concordia-malom	405	410	Magy. arany v. ezüst	5%	117.50	118.—			
	" " egyes drb	130.25	130.75	500	Első budapesti-malom	1025	1040	" jelzálogbank	5 1/2%	98.75	99.25			
	" gömöri áll. zálogl. 5%	—	—	200	Erzsébet-malom	152	155	" ált. földh. r. v. t.	6	—	—			
	" 1869. kel. v. áll. kötv. 5%	88.—	88.50	500	Hengermalom	475	485	" " " " " " " "	5 1/2%	101.—	101.25			
	" 1873. " " ar. v. ez. 5%	107.—	108.—	160	Luiza-malom	180	185	" " " " " " " "	4 1/2%	100.90	101.10			
	" 1876. " " ar.	92.50	93.50	200	Molnárók és sütők-malma	312	315	" " " " " " " "	4	98.50	99.—			
	" nyereménykölcson 100 frt.	—	—	1000	Pannonia malom	840	860	Pesti magy. keresk. bank	6	101.50	102.—			
	" " " " " " " " " " " "	114.—	115.—	300	Viktoria malom	365	370	" " " " " " " "	5 1/2%	101.75	102.—			
	Tiszai és szecsei kölc. 4%	112.—	113.—	—				" " " " " " " "	6	—	—			
	1871-ki magyar államkölcson 5%	—	—	—										
	1873-ki " " " " " " " " " " " "	—	—	—										
	Magyar aranyjár. adómentes 6%	117.50	118.—	200										
	Papír rente " " " " " " " " " " " "	84.40	84.70	200										
	Földteherm. kötvény magyar 5%	97.—	97.50	200										
	" " " " " " " " " " " " " " " " "	94.50	95.50	200										
	" " " " " " " " " " " " " " " " "	95.—	96.—	200										
	" " " " " " " " " " " " " " " " "	94.—	95.—	200										
	" " " " " " " " " " " " " " " " "	97.—	98.—	200										
	M. jelz. urb. váltás. kötvény 5%	92.—	92.50	200										
	Szőlődezsma váltáság kötvény 5%	—	—	200										
	M. kir. kamatos pénztárjegy 5%	97.50	98.50	200										
	O ztr. államad. papírban 5%	—	—	500										
	" " " " " " " " " " " " " " " " "	73.50	74.—	100										
	" " " " " " " " " " " " " " " " "	75.50	76.—	200										
	O ztr. aranyj. 4 kamat 5%	92.—	92.50	—										
	O ztr. papíráradék adómentes 5%	—	—	—										
	" " " " " " " " " " " " " " " " "	118.50	120.—	—										
	Kisorsolás 1860-ból á 500 frt	129.—	130.—	50										
	" " " " " " " " " " " " " " " " "	131.—	132.—	100										
	" " " " " " " " " " " " " " " " "	172.—	173.—	300										
	" " " " " " " " " " " " " " " " "	169.—	170.—	1000										
	Pestv. kölc. 1870-ből á 6%	101.50	102.—	200										
	" " " " " " " " " " " " " " " " "	99.50	100.—	100										
	Budapesti kölc. 1880.	—	—	100										
Részvények.														
a) Bankok.														
200	Által. magyar m. hitelb.	—	—	105	A agut	—	—							
120	Angol-osztrák bank	117.—	118.—	80	Általános waggon kölcsonzó társ.	—	—							
100	Budap. bankgy. részv. társ.	100.—	102.—	150	Franklin-társulat	143	145.—							
200	Franko-magyarbank	—	—	400	G. n. z. és társas-féle vasúti öde	630	640.—							
200	Horvát leszámítóló-bank	—	—	200	Gschwindt-féle szeszgyár	375	380.—							
100	Budapesti iparbank	—	—	200	Gyapju-mosó és bizom. I. m.	—	—							
80	Kisbirtok. földhitelintézete	—	—	210	Kereskedő testületi épület	540	550.—							
100	Központi ipartárs. hitelint.	—	—	200	Könyvnyomda „Athenaeum”	600	605.—							
100	Magy. ált. földhitel-részv. társaság	—	—	500	Pesti	825	880.—							
200	Magy. általános hitelbank	290.—	291.—	200	Köszön. és tégagy. (Drasche)	142	143.—							
200	Magyar jelzálog hitelbank	—	—	85	Pesti építő társaság	—	—							
100	Magyar leszám. és pénzv. b.	119.—	120.—	100	Rimamurányi vasmű	—	—							
100	Magyar országos bank részv. társ.	—	—	100	Salgótarjáni közbányvíz	112	115.—							
160	Osztrák hitelintézet	294.—	294.50	100	Schick-féle	234	235.—							
300	Osztrák-magyar-bank	815.—	820.—	400	S rőzöde első magyar	560	562.—							
150	I. magyar iparbank	180.—	181.—	200	Sertészhaló	342	345.—							
500	Pesti kereskedelmi-bank	640.—	645.—	200	Soskuti kőbánya	—	—							
100	Székesi hitelbank	—	—	200	Spodium- és c. on. liszt-gyár	300	—							
100	Unonbank	—	—	200	S. al. oda-részvénnytársaság	104	106.—							
				200	Tégia és mészetgyártó ujlaki	262	265.—							
				160	Tégagyár kőbányái	—	—							
b) Biztosító társulatok.														
000	Első magyar biztosító-társaság	3950.—	4000.—											
650	Magyar-francia biztosító-társaság	—	—											
1300	Pannonia visszbiztosító társaság	1250.—	1275.—											
00	Unio visszbiztosító-intézet	—	—											
c) Gőzmalomok.														
d) Közlekedési vállalatok.														
e) Takarékpénztárak.														
f) Különböző vállalatok.														
Záloglevelek.														
	Magyar földhitelintézet	5 1/2%	100.75	101.50										
	" " " " " " " " " " " "	5	100.25	100.50										
	" " " " " " " " " " " "	4 1/2%	94.50	95.—										
Magánsorsjegyek														
	Osztrák hitelintézet	172.—	174.—											
	Budavári sorsjegy	40.50	41.50											
	Keglevich	19.—	20.—											
	Pálffy	38.—	40.—											
Pénznekem.														
	C. kir. arany (vert)	5.62	5.64											
	" " " " " " " " " " " "	5.60	5.62											
	O ztr.-magyar 8 frtos arany	9.54	9.56											
	20 frankos arany	9.54	9.56											
	Török arany irra	—	—											
	Osztrák és magyar ezüst	—	—											
	Német birod. bankjegy. 100 m.	58.50	58.60											
Váltók árfolyama (3 óra).														
	Német bankp. 100 n. b. m.	58.50	58.60											
	Amszterd. 100 noll. fr. ért.	—	—											
	Brisel 100 frankért	—	—											
	Paris 100 fr. kért.	47.60	47.70											
	Marsaille 100 frankért	—	—											
	S. á. czi penzp. 100 frankért	47.50	47.60											
	Zürich 100 frank r.	47.50	47.60											
	London 10 f. s. erl. g. ért.	120.—	120.45											
	Szentpétervár 100 rubl. ér.	—	—											
	Milano 100 lire nuovo ital.	—	—											

D
Rózsát
Ide intézendő a lap az
s levelek vissza nem a

A függetlensé
nak, mentetgetőne
magukat a közvéle
kete szószólb, mel
kal való öllekezé
hogy hiába az ell
józan gondolkodás
magát elámitni t
megismerni, hová
boszuvágy által e
Most megtudtuk,
gyarországon, kik
vezik magukat s
ság halalos ellens
tadni, bátoritni ő
ellenünk, csak
szerezzenek korm
s esetleg talán m
Mentegetik
kát, mely párté
nak romlását is
kezetesség palást
kik másként esel
szen annak idejé
fiót, tehát kárh
hadjáratot, mel
Bosznia és Herc
folytat!

Mentegetőz
a következő
szőparipa, mely
alkalommal. Mit
zeteknek kell
attok fenekestől
lág, idők, viszo
hatik körültek
vagalnak a köv
»Az a kör
kokettirozik a
nem tartozhat
(»Debrezenen
idézzük.) Elism
kardoskodnak,
vetségben; de
következetesség
Gyönyörű
A franczia
madta III. Na
boruba keverte
szággal, csakn

A „Debre

A

A kertre
lyet foglalni ő
zotta lapozza
közbe egy bo
val társalog,
nyugalommal
ur az ablak
A szolgál
névjegyét hoz
névjegyre, h
levelét s elolv
— Hol
dezi a szolgál
— Oda
parancsára
A méltó
bocsánatot ké
távoznia. Me
véd ajánlott.
— Ne z
bé sem, —
elfogadhatja
geniroz. Igaz
A nagy
kérdés intéz
lentette ki
A gróf
kezet csóko
— Ige

Tschinkel
A monarchiában
elismert legjobb
gyártmány.
Gyárak:
Bécs és Schönfeld.
Alapítottattott
1806-ban

TSCHINKEL'S
SPARCAFFEE

Hochfeinste
Qualität.

takarék-kávéja.
Alsó-Ausztriai iparkiallítás
ELŐSMERŐ OKLEVEL
Bécs
1880.
Gyárak:
Lobositz, Laiba h.
Minden világkiállításon
kitüntetett.

Legfinomabb minőség. Törvényesen védve.

T. cz.
Takarék-kávé, mely három kék csomagokban a fenti képpel van ellátva, saját találmányunk és a legjobb a mi a piacunkon terén eddig felfedeztetett.
A kávé szép barna színe, kellemes szaga, valamint rendkívüli jóságát által minden házi-asszonyok legmelegebben ajánlható.
Ezen kávé megmarad eredeti minőségében és nem tömörül egybe, erős és egészséges italként ad és segítve az arabiai kávéfajokhoz, ezektől elveszi a feligató erőit. Különösen pedig jelentékeny megtakarítást nyújt azért, hogy a kávéból csak felannyit szabad befozni, mint a rendes cichóriából.
Gyártmányunk minőségét az ideán is vizsgálhatni a vett az alsó-ausztriai iparkiallítás, a mely részről újabb a legfinomabb elismerésben részesült.
A kiállítás közeli mi egyedül kaptuk az első díjat, mely a „tápszerek” csoportjában ki lett osztva.
Ezen **takarék-kávé** minden fűszerkereskedésben kapható.
Takarék-kávénk védjegye törvényesen meg van védve és óva intünk hamisításoktól.

Tejes tisztítással
TSCHINKEL ÁGOST és fiai.

Gyógy-jelentés

a Hoff János-féle egyedüli valódi maláta-egészségi sör, maláta egészségi csokoládé és mellczukorkák felett, köhögés, mellbetegség, testgyengeség és vérszegénység miatt.

A cs. kir. udvari szállító Hoff János urnak, tanácsos, tulajdonosa a koronás arany érdemkeresztnek, lovag, feltalálója és egyedüli gyártója a Hoff-féle maláta kivonatnak, udvari szállítója a legtöbb európai hercegeknek, Bécs, Grabenhof, Bräunerstrasse 2. Iroda és gyáriraktár I. Grabenhof Bräunerstrasse 8.

Nyolcz évig szenvedtem nehéz lélegzésben, köhögés és vértelulásokban éjjel-nappal, gyenge erőm miatt minden reményt az élethez feladtam. Orvosi tanács folytán a Hoff-féle maláta-készítményeket használtam és örömmel konstátalom, hogy most teljesen egészséges vagyok, és ösmerőseim, kik most látnak, csudának tekintik felgyógyulásom. Hasonló betegek miatt óhajtom nyilvánosságra hozatalát.

A köhögés, hányás és folytonos vértelulás a főben, kinzott éjjel-nappal. Anyyira elgyengültem, hogy már járni sem voltam képes, a phlegma pedig csak nagynehezen oldódott, az eletről lemondam. Egy jó órában azon tanácsot adták, hogy a Hoff-féle maláta-készítményeket gyógyszerül használjam, és pedig a maláta-egészségi sört maláta-egészségi csokoládét és a mell-czukorkákat. A kura megkezdésével azonnal megszűnt a vértelulás, az étvágy megjött, a köhögés pedig alig volt észrevehető, mindennemű ételkelet visszatérését sokan csudának tekintik. De miután tény, nem mulaszthatom el ezen szer feltal